

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep.

0030 OSLO

Deres ref.   Vår ref.:
                                         Saksnr. 14/2009-9
                                         Løpenr. 116/15
                                         Sak nr. bes oppgitt ved svar

Arkivkode
V60

Dato
06.01.2015

Kopi til:

SVAR: HØRING – FORSLAG OM Å OPPHEVE KONSESJONSLOVEN OG BOPLIKTEN

Rakkestad kommune har tidligere sendt inn høringsinnspill til; *forslag om å oppheve konsesjonsloven og boplikten*. På grunn av ny politisk behandling, med enkelte mindre endringer, sendes saken på nytt til departementet.

Vedtaket fra Rakkestad kommune er som følger:
Rakkestad kommune ønsker ikke å oppheve konsesjonsloven.

Se vedlagte dokumenter.

Med vennlig hilsen

Espen Jørdet
Enhetsleder areal, byggesak og landbruk

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 14/2009

HØRING – FORSLAG OM Å FJERNE KONSESJONSLOVEN

Saksbehandler: Espen Jordet

Arkiv: V60

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
37/14	Teknikk-, miljø- og landbruksutvalget	04.11.2014
73/14	Formannskapet	10.12.2014
44/14	Kommunestyret	18.12.2014

Rådmannens forslag til vedtak:

Høringsuttalelse fra Rakkestad kommune sendes landbruks- og matdepartementet.

Behandling i Teknikk-, miljø- og landbruksutvalget den 04.11.2014 sak 37/14

Behandling

Representanten Ola Wergeland Krog (V) fremmet følgende tillegg til rådmannens forslag;

Oppkjøp av jord i Norge av utenlandske investorer er en problemstilling som også bør kommenteres i høringssvaret (Landgrabbing).

Konsesjonsloven er nå et hinder for utenlandsk oppkjøp.

Ved votering ble rådmannens forslag med Krogs tilleggsforslag enstemmig vedtatt.

Teknikk-, miljø- og landbruksutvalgets vedtak

Høringsuttalelse fra Rakkestad kommune sendes landbruks- og matdepartementet. med tillegg:

Oppkjøp av jord i Norge av utenlandske investorer er en problemstilling som også bør kommenteres i høringssvaret (Landgrabbing).

Konsesjonsloven er nå et hinder for utenlandsk oppkjøp.

Behandling i Formannskapet den 10.12.2014 sak 73/14

Behandling

Representanten Svein Iver Gjøby fremmet følgende endringsforslag i 3. avsnitt i høringsuttalelsen:

Rakkestad kommune ønsker ikke å oppheve Konsesjonsloven. Kommunen mener loven er viktig for reguleringen av landbrukseiendommer og er særlig kritisk på følgende områder.

Ved votering ble Teknisk-, miljø- og landbruksutvalgets innstilling med Gjøbys endringsforslag vedtatt med 7 mot 2 stemmer. Mindretallet besto av Vidar Storeheier, Frp. og Sølvi Brekk Lund Sæves, V

Representanten Svein Iver Gjøby fremmet følgende endringsforslag i høringsuttalelsen:

Ordet «industrialisering» byttes ut med «effektivisering» i høringsuttalelsen.

Ved votering ble Gjøbys endringsforslag enstemmig vedtatt.

Revidert utgave av forslag til høringsuttalelse legges ved i tillegg til opprinnelig forslag til uttalelse til kommunestyrets behandling den 18.12.2014.

Formannskapetets innstilling til kommunestyret

Høringsuttalelse fra Rakkestad kommune sendes landbruks- og matdepartementet med følgende endringer i teksten:

- Rakkestad kommune ønsker ikke å oppheve Kongsesjonsloven. Kommunen mener loven er viktig for reguleringen av landbrukseiendommer og er særlig kritisk på følgende områder.
- Ordet «industrialisering» byttes ut med «effektivisering» i høringsuttalelsen.
- Oppkjøp av jord i Norge av utenlandske investorer er en problemstilling som også bør kommenteres i høringsvaret (Landgrabbing).

Kongsesjonsloven er nå et hinder for utenlandske oppkjøp.

Behandling i Kommunestyret den 18.12.2014 sak 44/14

Behandling

Følgende hadde ordet i saken:

Jan Lie (Ap), Vidar Storeheier, Karoline Fjellstad (Sp).

Formannskapetets innstilling enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak

Høringsuttalelse fra Rakkestad kommune sendes landbruks- og matdepartementet med følgende endringer i teksten:

- Rakkestad kommune ønsker ikke å oppheve Konesesjonsloven. Kommunen mener loven er viktig for reguleringen av landbrukseiendommer og er særlig kritisk på følgende områder.
- Ordet «industrialisering» byttes ut med «effektivisering» i høringsuttalelsen.
- Oppkjøp av jord i Norge av utenlandske investorer er en problemstilling som også bør kommenteres i høringssvaret (Landgrabbing).

Konesesjonsloven er nå et hinder for utenlandske oppkjøp.

Vedlegg

1. Forslag til høringsuttalelse fra Rakkestad kommune.

Bakgrunn

Landbruks- og matdepartementet har sendt på høring forslag om å oppheve lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konesesjonsloven) mv., samt å oppheve enkelte bestemmelser i lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten (odelslova) som omhandler boplikt.

Høringsfristen er satt til 15. januar 2015.

Administrasjonens vurdering

Rakkestad kommune er en av landets største landbrukskommuner. Landbruket og den aktivitet næringen genererer i lokalmiljøet er av stor betydning for kommunen, kommuneøkonomien og andre bedrifter i bygda. Rådmannen mener det er viktig å oversende en høringsuttalelse i forhold til departementets forslag.

Melding om vedtak sendt:

Saksbehandler for videre behandling.

RAKKESTAD KOMMUNE

Politisk sekretariat, den

Rett kopi bekreftes

22.12.2014

R. Hansen

HØRINGSUTTALELSE FRA RAKKESTAD KOMMUNE TIL:

Landbruks- og matdepartementets forslag om å oppheve lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv., samt å oppheve enkelte bestemmelser i lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten (odelslova) som omhandler boplikt.

Rakkestad kommune ligger sentralt plassert i Østfold fylke. Kommunen har ca. 8000 innbyggere. Rakkestad er en av landets største landbrukskommuner med ca. 600. landbrukseiendommer. I 2014 mottok landbrukskontoret 277 søknader om produksjonstilskudd.

Rakkestad kommune ønsker ikke å oppheve konsesjonsloven i sin helhet. Kommunen mener loven er viktig for regulering av landbrukseiendommer og er særlig kritisk på følgende områder:

Boplikt: Rakkestad kommune mener det er viktig at gårdsbrukene er bebodd. For å opprettholde bosettingen i distriktene er det viktig at færrest mulig gårdsbruk blir «fritidseiendommer». Ubebodde gårdstun vil også, av erfaring, forfalle raskere og bli et uønsket element i kulturlandskapet. Landbrukskommunen Rakkestad er opptatt av levende bygder og mener at konsesjonsloven bidrar positivt til det.

Priskontroll: Rakkestad kommune mener at priskontroll er en viktig mekanisme i konsesjonsloven. En ren markedsstyrt prisutvikling på landbrukseiendommer kan gjøre det vanskeligere for unge å få innpass i næringen. Samtidig vet man også at næringen sliter med å rekruttere nok unge til å ta over gårdsbruk. Høyere inngangssum vil ikke gjøre det enklere. Dersom prisen på gårder blir høyere, kan det også bli vanskeligere å gjøre nødvendige investeringer i driftsapparatet på gården grunnet økte kapitalkostnader. Priskontrollen er et av mange virkemidler som brukes for å nå landbrukspolitiske mål. Fjernes denne bestemmelsen alene kan det få uheldige konsekvenser i forhold til for eksempel målsettingen om økt verdiskaping, og målet om landbruk over hele landet.

Vurdering av egnethet: Landbruksdrift - både jordbruk, skogbruk og husdyrhold er avhengig av at man sikrer å ha både nok og god kompetanse i næringen. Kravet til egnethet ligger i lovverket, men har i de senere år blitt liberalt tolket. Samtidig sier gir kravet et signal om at det kreves kompetanse for å drive en landbrukseiendom og er av den årsak viktig.

Arealpekulasjon: I pressområder kan det tenkes at eiendomsutviklere/forretningspersoner/bedrifter kjøper opp landbrukseiendom i ren spekulasjon. Blant annet for å posisjonere seg for eventuelle fremtidige utviklingsplaner. En slik utvikling av eierskap vil ikke gagne landbruksnæringen.

Konsesjonsloven er også med på å hindre utenlandske investorer i å kjøpe opp landbrukseiendommer i Norge.

Effektivisering av landbruket: Rakkestad kommune merker allerede pr. dags dato en stor grad av effektivisering av landbruket. Enhetene blir store og gårdene driftes som bedrifter der arbeidskraft, fortrinnsvis utenlandsk, leies inn etter behov. Fjerning av loven kan føre til at eierskapet til landbrukseiendommer blir AS. Konsekvensene kan være at familiejordbruket forsvinner.

Det er viktig at landbruket tilpasser seg den tid vi er inne, men likevel mener Rakkestad kommune at effektiviseringen må holdes på et fornuftig nivå.

Konsesjonsloven bidrar til at denne utviklingen ikke akselererer i et altfor høyt tempo.

Drift av jord (driveplikt): Med en effektivisering av landbruket, større maskiner osv. ser en at det er utfordrende å drive de marginale arealene. Mer og mer av dette arealet går gradvis ut av drift. Rakkestad kommune tror at fjerning av konsesjonsloven vil medføre at arealer går ut av drift enda raskere enn hva som er tilfelle nå.